

Dags att förkorta arbetstiden!

Kraven på kortare arbetstid har vuxit sig allt starkare under senare år. Historiskt har arbetstiden i Sverige successivt kortats i takt med samhällsutvecklingen, i syfte att stärka människors hälsa, skapa utrymme för återhämtning och möjliggöra ett hållbart arbetsliv. Samtidigt har arbetslivet förändrats i grunden. I dag präglas många arbeten av högre tempo, ökad komplexitet och större krav på flexibilitet och tillgänglighet, inte minst inom välfärdens yrken. Trots detta så är det över 50 år sedan arbetstiden sänktes till 40 timmars arbetsvecka.

Konsekvenserna är särskilt tydliga inom kommunala verksamheter, som skolan och omsorgen. Många anställda upplever hög arbetsbelastning, bristande återhämtning och svårigheter att förena arbete med familjeliv och fritid. I Umeå kommun syns detta bland annat i relativt höga sjuktal och återkommande signaler i medarbetarenkäter om stress och otillräcklig tid för återhämtning. Detta påverkar inte bara individers hälsa utan också kommunens förmåga att rekrytera och behålla personal. Personalbrist, hög sjukfrånvaro och ökad personalomsättning leder till försämrad kontinuitet, ökade kostnader och sämre kvalitet i välfärden. Det är hög tid att se över heltidsmåttet.

Hela LO-kollektivet står nu bakom kraven på en arbetstidsförkortning och konstaterar att Sverige halkar efter många andra länder när det gäller arbetstidens längd. Samtidigt visar både svensk och internationell forskning att arbetstidsförkortning är en möjlig och effektiv lösning. Ett exempel på detta är forskningsprojektet 4 Day Week, som omfattat kommunala och regionala verksamheter. I projektet har arbetstiden förkortats med cirka 20 procent. Resultaten är tydliga: stressen minskade, sömn och hälsa förbättrades, arbetstillfredsställelsen ökade och arbetsförmågan stärktes. Möjligheten till fritidsaktiviteter ökade dessutom med 44 procent och energin till umgänge med familj och vänner med 22 procent. Produktiviteten påverkades inte heller negativt och flera verksamheter lyckades skapa samma värde på kortare arbetstid med bibehållet eller bättre ekonomiskt resultat. Resultaten från forskningsprojektet 4 Day Week överensstämmer väl med internationella forskningsstudier inom samma område.

En arbetstidsförkortning skulle kunna bidra till bättre hälsa, ett mer hållbart arbetsliv där anställda orkar hela vägen till pension och en ökad attraktivitet för Umeå kommun som arbetsgivare. Det är också en jämställdhetsfråga, då det i hög grad är kvinnor i välfärdsyrken som i dag drabbas hårdast av ohälsa och deltidarbete, och i synnerhet inom omsorgen. Ett införande bör därför prioriteras i kommunens omsorgsverksamheter.

Vänsterpartiet yrkar:

att personalnämnden i samverkan med de fackliga organisationerna tar fram ett förslag till ett eller flera alternativ till införande av förkortad arbetstid med 20 procent inom Umeå kommun.

**Bore Sköld
Lennart Arvidsson
Vänsterpartiet**